2025/1267

2025.6.27.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2025/1267 HATÁROZATA

(2025. június 24.)

az Egyiptomi Arab Köztársaságnak nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 212. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ([1]),

mivel:

(1) Az Unió és az Egyiptomi Arab Köztársaság (a továbbiakban: Egyiptom) közötti kapcsolatok az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről az Egyiptomi Arab Köztársaság közötti euro-mediterrán társulást létrehozó megállapodás ([2]) (a továbbiakban: a társulási megállapodás) keretében fejlődnek, amely 2004 óta hatályos. Az Unió és Egyiptom a társulási megállapodással létrehozott EU–Egyiptom Társulási Tanács 2022. június 19-i kilencedik ülésén elfogadta a legutóbbi EU–Egyiptom partnerségi prioritásokat (2021–2027) (a továbbiakban: a partnerségi prioritások). A partnerségi prioritások újólag megerősítik a közös célt, hogy a Földközi-tenger mindkét partján az Unió és Egyiptom előtt álló közös kihívások kezelésére, a közös érdekek előmozdítására, valamint a hosszú távú stabilitás és fenntartható fejlődés biztosítására törekednek. A demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartásának egyetemes értékei iránti közös elkötelezettség továbbra is a partnerségi prioritások alapját képezi, amint azt a 2021–2027-es időszakra vonatkozó EU–Egyiptom többéves indikatív program (a továbbiakban: az EU–Egyiptom többéves indikatív program) is tükrözi.

(2) A partnerségi prioritások tükrözik az Unió és Egyiptom arra irányuló közös elkötelezettségét, hogy megerősítsék az együttműködést Egyiptom 2030-ig szóló fenntartható fejlődési stratégiájának (Sustainable Development Strategy Vision 2030) támogatása érdekében, valamint az Unió azon eltökéltségét, hogy új lendületet adjon a déli szomszédságával folytatott partnerség megerősítésének. Különösen, az Európai Tanács 2020. december 10–11-i következtetéseiben az Unió stratégiai prioritásként azonosította a demokratikus, stabilabb, zöldebb és virágzóbb déli szomszédságot. A földközi-tengeri térségre vonatkozó uniós program és az annak részét képező, déli szomszédokra vonatkozó gazdasági és beruházási terv, amelyet a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője „Megújított partnerség a déli szomszédsággal – Új program a földközi-tengeri térség számára” című, 2021. február 9-i közös közleménye határozott meg, a régióra vonatkozóan ismerteti a hosszú távú, fenntartható társadalmi-gazdasági helyreállítás és reziliencia elérésére, valamint a zöld és digitális kettős átállás előmozdítására irányuló uniós célkitűzéseket.

(3) 2024. március 17-én Egyiptom és az Unió közösen úgy határozott, hogy közös stabilitásuk, békéjük és jólétük megerősítése érdekében kapcsolataikat stratégiai és átfogó partnerséggé fejlesztik, amely a méltányosság, valamint a kölcsönös tisztelet és bizalom értékein alapul.

(4) A partnerségi prioritásokkal összhangban az Unió és Egyiptom elkötelezett az elszámoltathatóság, a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságok teljeskörű tiszteletben tartásának biztosítása, valamint a demokrácia, a nemek közötti egyenlőség és az esélyegyenlőség mint a polgáraik mindegyikét megillető alkotmányos jogok előmozdítása mellett. Ezek a kötelezettségvállalások hozzájárulnak a partnerség előmozdításához, valamint Egyiptom fenntartható társadalmi és gazdasági fejlődéséhez, jó kormányzásához és társadalmi-gazdasági stabilitásához. Az Unió és Egyiptom között az elmúlt időszakban folytatott fokozott és konstruktív együttműködés megnyitotta az utat az emberi jogokkal kapcsolatos kérdésekről folytatott érdemibb párbeszéd előtt. A társulási megállapodás keretében a politikai ügyekkel, az emberi jogokkal és a demokráciával, valamint a nemzetközi és regionális kérdésekkel foglalkozó albizottság, valamint a Társulási Bizottság biztosítja az intézményi platformokat az emberi jogi kérdések széles köréről folytatott eszmecseréhez, amelyet az Unió folytatni kíván és amelyre építeni szeretne. Az egyiptomi emberi jogi helyzet folyamatos jövőbeli javulása a polgári, politikai, gazdasági, szociális jogokkal és alapvető szabadságokkal kapcsolatos kulcsfontosságú területeken, amelyekkel a kétoldalú és nemzetközi fórumokon mindkét partner rendszeresen foglalkozik, pozitív hatással lesz az Unió és Egyiptom közötti kapcsolatokra.

([1]) Az Európai Parlament 2025. június 18-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2025. június 23-i határozata.

([2]) HL L 304., 2004.9.30., 39. o.

(5) Az Egyiptomnak nyújtott támogatás finanszírozása elsősorban az (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([3]) létrehozott Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközön (Globális Európa) (a továbbiakban: NDICI – Globális Európa) keresztül történik. Az NDICI – Globális Európa keretében az EU–Egyiptom többéves indikatív program első időszakára (2021–2024) vonatkozó uniós indikatív allokáció összege 240 millió EUR volt. Ez kiegészíti az 1,3 milliárd EUR összegű, megvalósítás alatt lévő együttműködési portfóliót, valamint a Covid19-világjárványra és Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújára válaszul szolgáló egyéb költségvetés-támogatást és szükséghelyzeti intézkedéseket, amelyek 307 millió EUR-t tesznek ki. Az EU–Egyiptom többéves indikatív program tükrözi a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó partnerségi prioritásokat, amelyet az összes releváns érdekelt féllel szoros együttműködésben dolgoztak ki, és három átfogó területet ölel fel: i. fenntartható korszerű gazdasági és társadalmi fejlődés; ii. külpolitikai partnerségek; valamint iii. a stabilitás fokozása. Az NDICI – Globális Európa felváltja az Európai Szomszédsági Támogatási Eszközt, amelynek keretében az Egyiptomnak a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott uniós kétoldalú támogatás 756 millió EUR-t tett ki.

(6) Az Unió elismeri Egyiptom kulcsfontosságú szerepét a regionális biztonság és stabilitás szempontjából, és határozott érdeke, hogy megelőzze Egyiptom rövid távú gazdasági instabilitását, amely szélesebb körű következményekkel járhat, és negatív hatással lehet a geopolitikai helyzetre. A terrorizmus, a szervezett bűnözés – így például az emberkereskedelem, az irreguláris migráció, a dezinformáció – és a konfliktusok a Földközi-tenger mindkét partján közös fenyegetést jelentenek a közös biztonságra és a nemzetek társadalmi szerkezetére. Az Unió elismeri Egyiptom hozzájárulását az ilyen problémák kezeléséhez. Ezenfelül az energiabiztonság képezi az egyik legsürgetőbb kihívást, amellyel az országoknak a Földközi-tenger mindkét partján szembe kell nézniük. Az Unió és Egyiptom közötti energiaügyi együttműködés nemcsak a gazdasági jólét forrását jelentheti a régió számára, hanem az energiaellátás diverzifikálása és a regionális együttműködés ösztönzése révén megerősítheti az energiabiztonságot is. Ezért az Uniónak és Egyiptomnak közös érdeke a partnerségi prioritásokban kiemelt területeken az együttműködés megerősítése a nemzetközi joggal, többek között az emberi jogokkal és a nemzetközi humanitárius joggal teljes összhangban, valamint a közös érdekek előmozdítása és a közös kihívások kezelése is.

(7) Emlékeztetve a globális és regionális geopolitikai kihívásokra, így például a Hamász 2023. október 7-i izraeli terrortámadásait követő gázai humanitárius válságra, az Afrika szarván fokozódó feszültségekre és a Vörös-tengeren a hajózás biztonságára, továbbá a szudáni konfliktusból eredő migrációs nyomásra, a szíriai bizonytalanságokra, Líbia instabilitására, Egyiptomnak a nagyszámú menekült és migráns befogadásával kapcsolatos szerepére, valamint arra, hogy Egyiptom stratégiai jelentőséggel bír a régió legnagyobb országaként és az egész Közel-Kelet stabilitásának egyik pilléreként, az Unió stratégiai és átfogó partnerségbe kezdett Egyiptommal az Unió és Egyiptom által 2024. március 17-én Kairóban aláírt együttes nyilatkozatban (a továbbiakban: az együttes nyilatkozat) foglaltaknak megfelelően.

(8) Az Egyiptommal kialakítandó stratégiai és átfogó partnerség célja, hogy az Unió és Egyiptom közötti politikai kapcsolatokat a stratégiai partnerség szintjére emelje, és lehetővé tegye Egyiptom számára, hogy betöltse kulcsfontosságú szerepét a régió, a Közel-Kelet és Észak Afrika stabilitásának biztosításában. E partnerség célja, hogy hozzájáruljon Egyiptom makrogazdasági rezilienciájához, és a Nemzetközi Valutaalap (a továbbiakban: az IMF) Egyiptomra vonatkozó programjában előírt reformfolyamatokat kiegészítő és megerősítő módon lehetővé tegye az ambiciózus társadalmi-gazdasági reformok végrehajtását. Az együttes nyilatkozatban foglaltaknak megfelelően a stratégiai és átfogó partnerség a szakpolitikai intézkedések széles körével foglalkozik majd, amelyek hat beavatkozási pillér – nevezetesen a politikai kapcsolatok, gazdasági stabilitás, beruházás és kereskedelem, migráció, biztonsági és bűnüldözési együttműködés, demográfia és humán tőke – köré csoportosulnak. A stratégiai és átfogó partnerséget az uniós és tagállami szintű kezdeményezésekkel összhangban kell kialakítani.

(9) A stratégiai és átfogó partnerséget egy olyan 7,4 milliárd EUR összegű pénzügyi csomag támasztja alá, amely a makroszintű költségvetési és társadalmi-gazdasági reformprogramhoz nyújtott rövid és hosszabb távú támogatásból, valamint az Egyiptomban történő beruházások támogatására rendelkezésre álló összegek növeléséből, továbbá a különböző stratégiai – többek között a megújuló energiát és a migrációt magában foglaló – prioritások végrehajtásához nyújtott célzott támogatásból áll. A támogatási csomag részét képezi az Unió legfeljebb 5 milliárd EUR összegű, hitel formájában nyújtott makroszintű pénzügyi támogatási csomagja, amely két makroszintű pénzügyi támogatási műveletből, egy rövid távú, legfeljebb 1 milliárd EUR összegű és egy középtávú, legfeljebb 4 milliárd EUR összegű műveletből áll. Az említett pénzügyi csomag olyan pénzügyi eszközöket – így például garanciákat és vegyes finanszírozási eszközöket – is tartalmaz, amelyek célja az állami és magánberuházások mobilizálása jelentős új beruházások generálása érdekében, amelyek gazdasági hatásai valamennyi egyiptomi számára előnyösek lehetnek. Ezt olyan programok egészítik majd ki, amelyek az NDICI – Globális Európa keretében végrehajtott egyedi projektek és technikai segítségnyújtás révén támogatják a stratégiai és átfogó partnerség keretében meghatározott egyedi prioritásokat.

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/947 rendelete (2021. június 9.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

(10) Egyiptom makroszintű költségvetési helyzete jelentős kihívásokkal szembesült, és az elmúlt hónapokban a fokozódó külső nyomás és az államadósság további növekedése miatt jelentősen romlott, miközben a gazdasági kilátásokat érintő jelentős lefelé mutató kockázatok továbbra is fennállnak. Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja és a közel-keleti geopolitikai feszültségek és konfliktusok elhúzódó tőkekiáramlást és alacsonyabb devizabevételt eredményeztek, különösen az idegenforgalomból, a Szuezi-csatornán áthaladó forgalomból, és a gáztermelésből származó bevételek meredek csökkenése miatt a külföldi befektetők bizalmának ingadozása közepette. Ez különösen nagy kihívást jelent Egyiptom nehéz költségvetési helyzetében, amelyet állandó költségvetési hiány, valamint magas és növekvő GDP-arányos adósság jellemez. E nehéz külső körülmények ellenére Egyiptom 2024-ben reformokat tudott végrehajtani, így például egységesítette az árfolyamokat és előrelépést tett a monetáris politika szigorítása terén makrogazdasági stabilitása megőrzésének elősegítése érdekében.

(11) Egyiptom gazdasági és pénzügyi helyzetét 2016 óta számos IMF-program folyósításai támogatják. Ezek a 2016-ban elfogadott 12 milliárd USD összegű hároméves kibővített finanszírozási eszköz, a 2020-ban a gyorsfinanszírozási eszköz keretében elfogadott 2,8 milliárd USD összegű sürgősségi pénzügyi támogatás, a 2020-ban elfogadott 5,2 milliárd USD összegű egyéves készenléti hitelmegállapodás, valamint a 2022-ben elfogadott 3 milliárd USD összegű négyéves kibővített finanszírozási eszköz, amelynek összegét 2024-ben 8 milliárd USD-re növelték. Egyiptom az IMF-fel 2016–2021-ben folytatott együttműködésének első része során jelentős reform-erőfeszítéseket tett. A reformok közé tartozott a valuta jelentős leértékelése, amelyet az inflációs célfolyosóra összpontosító monetáris politikai reformok kísértek. Az üzemanyag-támogatás reformja a célzott szociális transzferek rendszerének jelentős megerősítésével párosult. Az államháztartási gazdálkodást középtávú bevételi és adósságkezelési stratégiák javították. Az egyiptomi hatóságok megkezdték az állami tulajdonú vállalatok irányításának hatékonyabbá tételét is.

(12) Egy nyomon követő IMF-program 2022. decemberi elfogadását követően a reformok előrehaladása kevésbé volt érzékelhető, noha Egyiptom lépéseket tett az állami és magánvállalatok közötti egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében az állami tulajdonú vállalatok adókedvezményeinek eltörléséről szóló törvény révén, bár nemzetbiztonsági alapon biztosított mentességekkel, valamint az állami tulajdonlásra vonatkozó politikát fogadott el, amelynek célja, hogy csökkenjen az állam gazdasági jelenléte, amely a közelmúltban elért korlátozott előrelépés ellenére továbbra is jelentős és torzító hatású maradt, továbbá magyarázattal szolgált arra, hogy miért indokolt fenntartani az állami részvételt bizonyos stratégiai ágazatokban. Egyiptom azonban nem teljesítette azt a kötelezettségvállalását, hogy 2023-ban tartósan rugalmassá teszi a valutát, ami egy nagyrészt stabil hivatalos árfolyamot és egy jelentős párhuzamos devizapiacot eredményezett, az árfolyam jelentős leértékelődésével és erős ingadozásával. E széttagoltság súlyosan érintette a külföldi befektetéseket és a belföldi üzleti tevékenységet.

(13) Egyiptom 2024 elején újra felvette a kapcsolatot az IMF-fel, és 2024. március 6-án szakértői szintű megállapodásra jutott egy 8 milliárd USD összegűre növelt, átalakított kibővített finanszírozási eszközről. Az új programot az IMF ügyvezető igazgatóságának 2024. március 29-i határozatával fogadták el, és az a következő területekre irányul: i. hiteles árfolyam-rugalmasság, ii. a monetáris politika fenntartható szigorítása, iii. költségvetési konszolidáció az adósság fenntarthatóságának megőrzése érdekében, iv. új keret az infrastrukturális kiadások visszafogására, v. megfelelő szintű szociális kiadások nyújtása a veszélyeztetett csoportoknak, többek között a megélhetési költségek és energiaárak emelkedésével szembeni védelem érdekében, valamint vi. az állami tulajdonosi politika és a versenyfeltételek kiegyenlítését célzó reformok végrehajtása a magánszektor gazdasági fejlődésének előmozdítása érdekében. A szakértői szintű megállapodás aláírásával egyidejűleg Egyiptom rugalmassá tette az átváltási árfolyamot, és az IMF-program prioritásaival összhangban jelentősen, 600 bázisponttal emelte a központi bank irányadó kamatlábát. 2024 decemberében szakértői szintű megállapodás született Egyiptom gazdasági reformprogramjának negyedik felülvizsgálatáról, és az IMF ügyvezető igazgatósága 2025 márciusában befejezte a felülvizsgálatot.

(14) A romló gazdasági helyzetre és a jelenlegi külső sokkokkal kapcsolatos jelentős lefelé mutató kockázatok által beárnyékolt kilátásokra tekintettel Egyiptom 2024. március 12-én kiegészítő makroszintű pénzügyi támogatást kért az Uniótól.

(15) mivel Egyiptom az európai szomszédságpolitikához tartozó ország, uniós makroszintű pénzügyi támogatásra jogosultnak tekintendő.

(16) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatásnak feltétel nélküli és célhoz nem kötött fizetésimérleg-támogatás formájában nyújtott rendkívüli eszköznek kell lennie, amelynek célja Egyiptom azonnali külső finanszírozási szükségleteinek kielégítése, és egy olyan – hathatós és azonnal érvényesülő kiigazítási és strukturális reformintézkedéseket tartalmazó – szakpolitikai program végrehajtásának támogatása, amelyet Egyiptom fizetésimérleg-helyzetének javítására dolgoztak ki.

(17) Tekintettel arra, hogy Egyiptom fizetési mérlege az IMF és más multilaterális intézmények és regionális partnerek által biztosított forrásokon felül további jelentős külső finanszírozási hiánnyal szembesül, az Egyiptomnak nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatás – az IMF-programhoz kapcsolódva – a jelenlegi kivételes körülmények között megfelelő válasznak tekinthető Egyiptom gazdasági stabilizálására irányuló uniós támogatás iránti kérelmére. Az uniós 5 milliárd EUR összegű makroszintű pénzügyi támogatási csomag, amelynek része az e határozat szerinti, legfeljebb 4 milliárd EUR összegű makroszintű pénzügyi támogatás, arra törekszik, hogy hozzájáruljon Egyiptom gazdasági stabilizációjához és strukturálisreform-programjához, kiegészítve az IMF-program keretében rendelkezésre bocsátott forrásokat. A csomag első részeként 1 milliárd EUR összegű makroszintű pénzügyi támogatási hitel került folyósításra 2024 decemberében, a Bizottság pozitív értékelését követően.

(18) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatásnak Egyiptom fenntartható külső finanszírozási helyzetének helyreállítására kell irányulnia, ezáltal támogatva az ország gazdasági és társadalmi fejlődését. Az Egyiptomnak nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatás az Unió növekedéséhez és gazdasági rezilienciájához is hozzájárulhat azáltal, hogy az Unió szomszédságában előmozdítja a stabilitást és a jólétet.

(19) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás összegét Egyiptom fennmaradó külső finanszírozási szükségleteinek teljeskörű számszerű értékelése alapján kell meghatározni, és figyelembe kell venni Egyiptom azon képességét, hogy saját forrásokból, különösen a rendelkezésére álló nemzetközi tartalékokból finanszírozza magát. Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás egy nemzetközi közös erőfeszítés része, amely hatékonyan kiegészíti az IMF és a Világbank által nyújtott programokat és forrásokat. A támogatás összegének meghatározásakor szintén figyelembe kell venni a multilaterális donoroktól várható pénzügyi hozzájárulásokat, az Unió és a más donorok közötti méltányos tehermegosztás biztosításának szükségességét, valamint az Unió egyéb külső finanszírozási eszközeinek korábbi, Egyiptom általi felhasználását és az Unió átfogó egyiptomi szerepvállalásának hozzáadott értékét.

(20) A Bizottságnak biztosítania kell, hogy az uniós makroszintű pénzügyi támogatás jogi szempontból és tartalmilag összhangban álljon a külső fellépés különféle területeinek alapelveivel és célkitűzéseivel, az említett területek vonatkozásában hozott intézkedésekkel, valamint az egyéb vonatkozó uniós szakpolitikákkal és uniós értékekkel, így például a demokráciával, az emberi jogokkal és a jogállamisággal.

(21) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatásnak elő kell mozdítania az Unió Egyiptommal kapcsolatos külpolitikáját. A makroszintű pénzügyi támogatási művelet során a Bizottságnak és az Európai Külügyi Szolgálatnak (a továbbiakban: EKSZ) szorosan együtt kell működnie annak érdekében, hogy koordinálják az Unió külpolitikáját, és biztosítsák annak következetességét.

(22) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatásnak hozzá kell járulnia az Unióval közösen vallott értékek előmozdításával – többek között a demokráciával, a jogállamisággal, a jó kormányzással, az emberi jogok tiszteletben tartásával, a fenntartható fejlődéssel és a szegénység visszaszorításával –, valamint a nyitott, szabályokon alapuló és méltányos kereskedelem elveivel összefüggésben Egyiptom által tett kötelezettségvállalásokhoz.

(23) Az Egyiptomnak nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásának előfeltétele, hogy Egyiptom továbbra is konkrét, hiteles és kézzelfogható lépéseket tegyen a hatékony demokratikus mechanizmusok – köztük a többpárti parlamenti rendszer – és a jogállamiság tiszteletben tartása felé, valamint garantálja az emberi jogok tiszteletben tartását. Emellett az uniós makroszintű pénzügyi támogatás konkrét célkitűzése, hogy megerősítse Egyiptom államháztartás-irányítási rendszereinek hatékonyságát, átláthatóságát és elszámoltathatóságát, valamint pénzügyi ágazatának irányítását és felügyeletét, továbbá elő kell mozdítania a fenntartható és inkluzív növekedés, a tisztességes munkahelyteremtés és az államháztartási konszolidáció támogatását célzó strukturális reformokat. A Bizottság és az EKSZ rendszeresen nyomon követi az említett előfeltétel teljesülését és az említett konkrét célkitűzések elérését.

(24) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás összekapcsolása egy olyan, ütemezett kifizetéseket biztosító IMF-programmal, amely erős makroszintű költségvetési kerettel és szigorú adósságfenntarthatósági elemzéssel rendelkezik, biztosítékként szolgál Egyiptom visszafizetési képességére. Emellett az Unió makroszintű pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó pénzügyi érdekeinek hatékony védelme céljából Egyiptomnak megfelelő intézkedéseket kell hoznia az említett támogatással kapcsolatos csalás, korrupció és bármely egyéb szabálytalanság megelőzése és az ellenük való küzdelem vonatkozásában. Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás keretében elkülönített pénzeszközök átlátható kezelése alapvető fontosságú. Emellett a Bizottság és az egyiptomi hatóságok között megkötendő hitelmegállapodásnak olyan rendelkezéseket kell tartalmaznia, amelyek felhatalmazzák az Európai Csalás Elleni Hivatalt, hogy a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([4]) és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben ([5]) meghatározott rendelkezésekkel és eljárásokkal összhangban vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – folytasson, a Bizottságot és a Számvevőszéket arra, hogy ellenőrzéseket végezzen, az Európai Ügyészséget pedig arra, hogy gyakorolja az uniós makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásával kapcsolatos hatásköreit az említett támogatás rendelkezésreállási időszaka alatt és azt követően.

(25) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre bocsátása nem érinti az Európai Parlament és a Tanács mint költségvetési hatóság hatásköreit.

(26) A hitelek formájában megvalósuló makroszintű pénzügyi támogatással összefüggésben szükséges tartalékok összegének igazodnia kell a többéves pénzügyi keretben megállapított költségvetési előirányzatokhoz.

(27) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatást a Bizottságnak kell kezelnie. Annak biztosítása érdekében, hogy az Európai Parlament és a Tanács nyomon követhesse e határozat végrehajtását, a Bizottságnak rendszeresen tájékoztatnia kell őket az említett támogatással kapcsolatos fejleményekről, és rendelkezésükre kell bocsátania a vonatkozó dokumentumokat.

(28) Az e határozat végrehajtásáról szóló éves jelentésnek az Egyiptom által a hatékony demokratikus mechanizmusok – köztük a többpárti parlamenti rendszer – és a jogállamiság tiszteletben tartása, valamint az emberi jogok tiszteletben tartásának garantálása felé tett konkrét, kézzelfogható és hiteles lépésekre vonatkozó információkat is tartalmaznia kell.

(29) E határozat végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ([6]) megfelelően kell gyakorolni.

(30) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatást az egyetértési megállapodásban (a továbbiakban: az egyetértési megállapodás) meghatározandó gazdaságpolitikai feltételekhez kell kötni. A végrehajtás egységes feltételeinek biztosítása és a hatékonyság érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy e feltételeket a 182/2011/EU rendelettel összhangban a tagállamok képviselőiből álló bizottság felügyelete alatt tárgyalja meg az egyiptomi hatóságokkal. A 182/2011/EU rendelet értelmében az abban meghatározottaktól eltérő valamennyi esetben általános szabályként a tanácsadó-bizottsági eljárást kell alkalmazni. Tekintettel a 90 millió EUR összeget meghaladó támogatás potenciálisan jelentős hatására, az említett összeghatár feletti műveletekre helyénvaló a 182/2011/EU rendeletben meghatározottak szerint a vizsgálóbizottsági eljárást alkalmazni. Figyelembe véve az Egyiptomnak nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatás összegét, a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni az egyetértési megállapodás elfogadására, valamint a támogatás bármely csökkentésére, felfüggesztésére és megszüntetésére.

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([5]) A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(31) mivel e határozat célját, nevezetesen az Egyiptom külső finanszírozási igényeinek kezelését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a határozat nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

(32) Az Egyiptomnak nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatás gyors biztosításának lehetővé tétele érdekében e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Egyiptom gazdasági stabilizációjának és érdemi reformprogramjának támogatása céljából az Unió hitelek formájában legfeljebb 4 milliárd EUR összegű makroszintű pénzügyi támogatást (a továbbiakban: az uniós makroszintű pénzügyi támogatás) nyújt Egyiptomnak. Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre bocsátásának feltétele az adott évi uniós költségvetésnek az Európai Parlament és a Tanács általi elfogadása. Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás hozzájárul Egyiptom IMF-programban azonosított fizetésimérleg-szükségleteinek fedezéséhez.

(2) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás finanszírozása céljából a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az Unió nevében a tőkepiacokon vagy pénzügyi intézményektől hitel formájában felvegye a szükséges pénzeszközöket, és azokat továbbhitelezze Egyiptomnak.

(3) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre bocsátását a Bizottság az IMF és Egyiptom között létrejött megállapodásokkal és egyetértési megállapodásokkal, valamint a társulási megállapodásban meghatározott gazdasági reformok alapelveivel és célkitűzéseivel összeegyeztethető módon irányítja.

A Bizottság rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot az uniós makroszintű pénzügyi támogatással kapcsolatos fejleményekről, ideértve annak folyósításait is, valamint kellő időben ezen intézmények rendelkezésére bocsátja a vonatkozó dokumentumokat.

(4) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás a 3. cikk (1) bekezdésében említett egyetértési megállapodás hatálybalépésének napját követő első naptól számított két és fél évig áll rendelkezésre.

(5) Amennyiben Egyiptom finanszírozási szükségletei az uniós makroszintű pénzügyi támogatás folyósításának időszakában jelentősen csökkennek a kezdeti előrejelzésekhez képest, a Bizottság – a 7. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében – csökkenti a támogatás összegét, vagy felfüggeszti vagy megszünteti a támogatást.

2. cikk

(1) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásának előfeltétele, hogy Egyiptom továbbra is konkrét és hiteles lépéseket tegyen a hatékony demokratikus mechanizmusok – köztük a többpárti parlamenti rendszer – és a jogállamiság tiszteletben tartása felé, valamint garantálja az emberi jogok tiszteletben tartását.

(2) A Bizottság és az EKSZ az uniós makroszintű pénzügyi támogatás teljes életciklusa alatt nyomon követi az (1) bekezdésben meghatározott előfeltétel teljesülését.

(3) E cikk (1) és (2) bekezdését a 2010/427/EU tanácsi határozattal ([7]) összhangban kell alkalmazni.

([7]) A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj).

3. cikk

(1) A Bizottság – a 7. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében – megállapodik az egyiptomi hatóságokkal az uniós makroszintű pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó, a strukturális reformokra és a rendezett államháztartásra összpontosító, pontosan meghatározott gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételekről. Az említett gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételeket egy, az azok teljesítésére vonatkozó időkeretet is tartalmazó egyetértési megállapodásban (a továbbiakban: az egyetértési megállapodás) kell meghatározni. Az említett gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételeknek összhangban kell lenniük az 1. cikk (3) bekezdésében említett megállapodásokkal és egyetértési megállapodásokkal, köztük az Egyiptom által az IMF támogatásával végrehajtott makrogazdasági kiigazítási és strukturálisreform-programokkal.

(2) Az (1) bekezdésben említett gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételek különösen az egyiptomi államháztartás-irányítási rendszerek hatékonyságának, átláthatóságának és elszámoltathatóságának javítását célozzák, többek között az uniós makroszintű pénzügyi támogatás felhasználása tekintetében. A szakpolitikai intézkedések kidolgozásakor megfelelő mértékben figyelembe kell venni a – többek között a kis- és középvállalkozások számára történő – kölcsönös piacnyitás, a szabályokon alapuló és méltányos kereskedelem kialakítása, a fenntartható fejlődés, a jó kormányzás, valamint az Unió külpolitikájával összefüggő más prioritások terén tett előrelépést is. Az említett célkitűzések megvalósítása terén Egyiptom által elért haladást a Bizottság rendszeresen nyomon követi.

(3) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás részletes pénzügyi feltételeit a Bizottság és az egyiptomi hatóságok között az (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([8]) (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) 223. cikkével összhangban megkötendő hitelmegállapodásban (a továbbiakban: a hitelmegállapodás) kell meghatározni.

(4) A Bizottság rendszeres időközönként ellenőrzi, hogy továbbra is teljesülnek-e a 4. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében említett feltételek, ideértve azt is, hogy Egyiptom gazdaságpolitikája összhangban van-e az uniós makroszintű pénzügyi támogatás célkitűzéseivel. Ezen ellenőrzés céljából a Bizottság szorosan együttműködik az IMF-fel és a Világbankkal, valamint szükség esetén az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal.

4. cikk

(1) A (3) bekezdés első albekezdésében említett feltételektől függően a Bizottság az uniós makroszintű pénzügyi támogatást részletekben bocsátja rendelkezésre. Az egyes említett részletek nagyságát az egyetértési megállapodás határozza meg. Egy-egy részlet kifizetése egy vagy több részfolyósítással történhet.

(2) A hitelek formájában nyújtott uniós makroszintű pénzügyi támogatás összegeire szükség esetén az (EU) 2021/947 rendelettel összhangban tartalékot kell képezni.

(3) A Bizottság a következő feltételek teljesítésétől függően dönt a részletek folyósításáról:

a) a 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott előfeltétel;

b) a nem elővigyázatossági jellegű IMF-hitelkeret által támogatott, erőteljes kiigazítási és strukturálisreform-intézkedéseket tartalmazó szakpolitikai program végrehajtása terén elért, tartósan kielégítő eredmény; és

c) az egyetértési megállapodásban szereplő gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételek kielégítő teljesítése.

A második részlet rendelkezésre bocsátására főszabályként legkorábban három hónappal az első részlet rendelkezésre bocsátása után kerülhet sor. A harmadik részlet folyósítására főszabályként legkorábban három hónappal a második részlet rendelkezésre bocsátása után kerülhet sor.

(4) Amennyiben a (3) bekezdés első albekezdésében meghatározott feltételek nem teljesülnek, a Bizottság átmenetileg felfüggeszti vagy megszünteti az uniós makroszintű pénzügyi támogatás folyósítását. Ilyen esetekben haladéktalanul tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a felfüggesztés vagy a megszüntetés okairól.

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

(5) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatást Egyiptom Központi Bankja részére kell folyósítani. Az egyetértési megállapodásban közösen meghatározott rendelkezésektől függően – ideértve a fennmaradó költségvetési finanszírozási szükséglet megerősítését is – Egyiptom Központi Bankja az uniós pénzeszközöket az egyiptomi Pénzügyminisztérium mint végső kedvezményezett számára is átutalhatja.

5. cikk

(1) A hitelek formájában nyújtott uniós makroszintű pénzügyi támogatás finanszírozása érdekében a Bizottság a költségvetési rendelet 224. cikkével összhangban felhatalmazást kap arra, hogy az Unió nevében a tőkepiacokon vagy pénzügyi intézményektől hitel formájában felvegye a szükséges pénzeszközöket.

(2) A Bizottság az 1. cikkben említett összegre vonatkozóan a 3. cikk (3) bekezdésében említett hitelmegállapodást köt. A hitelmegállapodás meghatározza az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésreállási időszakát és részletes feltételeit, többek között a belső kontrollrendszerekkel kapcsolatban. Egyiptom visszafizeti a hitelt, amelyet olyan feltételek mellett kell nyújtani, amelyek lehetővé teszik a hitel hosszú távon történő visszafizetését, beleértve egy esetleges türelmi időszakot is. A hitel maximális futamideje 35 év.

(3) A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a (**2**) bekezdésben említett műveletek alakulásáról.

6. cikk

(1) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatást a költségvetési rendelettel összhangban kell végrehajtani.

(2) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása közvetlen irányítással történik.

(3) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása előtt a Bizottság – működési értékelés révén – értékeli a támogatás szempontjából releváns egyiptomi pénzügyi szabályok, adminisztratív eljárások, valamint külső és belső ellenőrzési mechanizmusok megbízhatóságát.

7. cikk

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

8. cikk

(1) A Bizottság minden év június 30-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e határozat előző évi végrehajtásáról, beleértve e végrehajtás értékelését is. Az említett jelentés:

a) megvizsgálja az uniós makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása terén elért előrelépést;

b) értékeli Egyiptom gazdasági helyzetét és kilátásait, valamint a 3. cikk (1) bekezdésében említett szakpolitikai intézkedések végrehajtása terén elért előrelépést;

c) bemutatja az egyetértési megállapodásban meghatározott gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételek, Egyiptom aktuális gazdasági és költségvetési eredményei, valamint az uniós makroszintű pénzügyi támogatás részleteinek rendelkezésre bocsátására vonatkozó bizottsági határozatok közötti összefüggést, és egyben felvázolja a demokratikus mechanizmusok és a jogállamiság tiszteletben tartása, valamint az emberi jogok garantálása érdekében tett konkrét és hiteles lépéseket.

(2) Az 1. cikk (4) bekezdésében említett rendelkezésreállási időszak lejárta után legkésőbb két évvel a Bizottság utólagos értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely értékeli a lezárt uniós makroszintű pénzügyi támogatás eredményeit és hatékonyságát, valamint azt, hogy az milyen mértékben járult hozzá a támogatás céljainak megvalósításához.

9. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Kelt Luxembourgban, 2025. június 24-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
R. METSOLA	A. SZŁAPKA